

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 27Co/15/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124207378
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Koščo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8124207378.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Košču a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jozefa Angeloviča, v právnej veci žalobcu: Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. 6, XXX XX S., právne zastúpený: JUDr. Marek Polakovič, advokát so sídlom Duchnovičovo námestie 1, 080 01 Prešov, proti žalovanému: K. republika - Z. spravodlivosti K. republiky, so sídlom Q. XX, XXX XX C., P.: XX XXX XXX, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16.830,00 Eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C/51/2024 - 115 zo dňa 26.1.2026 takto

rozhodol:

- P o t v r d u j e rozsudok súdu prvej inštancie okrem výroku II, ktorým súd žalobný návrh žalobcu v prevyšujúcej časti zamietol.
- Žalobcovi proti žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len súd prvej inštancie) v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16.830,00 eur s príslušenstvom rozhodol takto

- Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.970 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne z dlžnej sumy odo dňa 01.07.2024 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobcu zamietal.

III. Žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že pôvodným rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 7C/51/2024-55 zo dňa 03.02.2025 súd žalobu žalobcu zamietol a rozhodol, že žalovaný má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Súd konštatoval, že nepochybne bola žalobcovi jeho sloboda obmedzená, došlo k narušeniu jeho normálneho každodenného fungovania v živote. Išlo o osobnú stratu, ktorú podľa názoru súdu žalovaný kompenzoval vo forme písomného ospravedlnenia a poskytnutia náhrady za nezákonnú väzbu vo výške 15 eur za 1 deň, ktorú súd v celom rozsahu považoval za dostačujúcu. Nepeňažná saturácia v podobe konštatovania zásahu do práv žalobcu v písomnom ospravedlnení žalovaného, v spojení s peňažnou saturáciou v podobe priznanej a uhradenej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 2.970 eur, vypočítanej ako 15 eur na 1 deň trvania väzby, je podľa názoru súdu s poukazom na osobu žalobcu, skutok, ktorého sa dopustil a okolnosti celej prejednávanej veci, postačujúca a z tohto dôvodu došlo k zamietnutiu žaloby.

3. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 27Co/22/2025-84 zo dňa 16.09.2025 bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd bol toho názoru, že je potrebné sa náležitým spôsobom vysporiadať a dôsledne zistiť, či žalobca pred vzatím do väzby pracoval, či bol žalobca zapojený do pracovného procesu, či bol vôbec riadne zamestnaný a kde, aký mal príjem, z čoho financoval svoje životné potreby, či mal vyživovaciu povinnosť voči niekomu, či si ju plnil, či po prepustení z väzby pracoval, či pracoval po vykonaní uloženého trestu, či si hľadal zamestnanie a kde býval, aký príjem dosahoval, či výkon väzby mal negatívny vplyv na ďalšie spoločenské, ako aj pracovné uplatnenie žalobcu. Zároveň v bode 40. odôvodnenia odvolací súd konštatoval, že je potrebné sa zamyslieť aj nad otázkou, či súčasné cenové relácie a samotná dĺžka obdobia, pre ktoré bol žalobca vo výkone väzby, je postačujúca a adekvátne náhrada, poskytnutá žalovaným vo výške 15 eur za deň trvania výkonu väzby, popri poskytnutom konštatovaní porušenia práv žiadateľa a ospravedlnenia sa za tento zásah.

4. Súd viazaný rozhodnutím odvolacieho súdu vec opätovne prejednal, vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, pripojeným trestným spisom spisová značka 6T/2/2020 a 1T/73/2020, opätovným výsluchom žalobcu a zistil tento skutkový stav:

5. Z pripojeného trestného spisu OS Prešov sp. zn. 6T/2/2020 bolo súdom zistené, že Rozsudkom OS Prešov č.k. 6T/2/2020-432 zo dňa 14.03.2022 bol žalobca uznaný vinným, že v presne nezistenom čase v období od roku 2006 minimálne do 01.07.2019 v mieste trvalého bydliska v S. na ulici K. číslo X, sa opakovane slovne vyhrážal ublížením na zdraví a zabitím v tom čase svojej manželke G. Z., narodenej XX.XX.XXXX, bytom S., ulica K. číslo X, slovami: „T. ťa, zabijem ťa, nevyšetrí ťa už žiaden lekár a pripravím ťa o deti, keď nebude po mojej vôli...“, kde sa jej takto naposledy vyhrážal dňa 14.06.2019 a taktiež ju dlhodobo od roku 2006 minimálne do 01.07.2019 obmedzoval v obvyklom spôsobe života a to tým, že jej zakazoval sa stretávať a telefonovať s rodinou, taktiež jej zakazoval chodiť s kolegami z práce na obedy, kontroloval jej súkromný mobilný telefón, pričom toto jeho správanie vzbudilo u poškodenej dôvodnú obavu o jej život a zdravie, že vyhrážky o zabití aj uskutoční a taktiež ju dlhodobo prenasledoval spôsobom, že ju obmedzoval v obvyklom spôsobe života, teda inému sa vyhrážal smrťou, ťažkou ujmom na zdraví a inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to vzbudilo dôvodnú obavu a taký čin spáchal závažnejším spôsobom po dlhší čas a na chránenej osobe blízkej osobe, iného dlhodobo prenasleduje takým spôsobom, že to vzbudilo dôvodnú obavu o jeho život a zdravie a podstatným spôsobom zhoršilo kvalitu jeho života tým, že ho inak obmedzoval v jeho obvyklom spôsobe života a taký čin spáchal na chránenej osobe, blízkej osobe, čím spáchal prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. e), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za čo mu súd uložil podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona pri existencii poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. c) Trestného zákona a existencii priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno h) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní šiestich mesiacov a 7 dní, podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ho pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Rozhodnutie súdu nadobudlo právoplatnosť 22.09.2022.

6. Uznesením sp. zn. 3tp/73/2019 zo dňa 04.07.2019 sudca pre prípravné konanie v súlade s § 72 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku z dôvodu uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzal do väzby žalobcu ako obvineného. Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku písomný sľub obvineného, žalobcu ako nahradenie väzby neprijal, pričom väzba žalobcu začala plynúť dňa 01.07.2019 o 16:00 hod a bola vykonaná v Ústave na výkon väzby v S.e. Ako dôvod väzby žalobcu sudca pre prípravné konanie uviedol, že verbálne útoky žalobcu sa voči žalovanej stupňovali a za závažnú skutočnosť považoval dĺžku času po ktorý mal byť daný skutok zo strany žalobcu páchaný na poškodenej a to od roku 2006.

7. Z trestného spisu OS Prešov sp. zn. 1T/73/2020 súd na pojednávaní oboznámil Znalecký posudok č. XX/XXXX znalca S.. E. S. zo záverov ktorého vyplývajú tieto skutočnosti:

8. Znalec mal posúdiť osobnosť, intelekt a povahové vlastnosti obvineného, pričom znalec v závere znaleckého posudku na strane 15 uvádza: „Intelektová výkonnosť menovaného pri použitej metodike sa preukázala ako výrazne podpriemerná, čo menej korešponduje so vzdelaním a pracovným uplatnením. Úroveň percepčno kognitívnych schopností je priemerná so spoľahlivým testovaním reality s tendenciou

percipovať a vyhodnocovať vonkajšie podnety chvatne, zjednodušene, bez prepájania a organizovania, čo následne môže nepriaznivo determinovať impulzivitu v reagovaní a správaní. Sám menovaný hovorí o výbušnosti. Pamäťové schopnosti sú taktiež významne podpriemerné, až subnormné, v jednotlivých zložkách vyvážené. Osobnosť menovaného je menej diferencovaná, simplexná, vykazuje známky suspektujúce, akcentáciou niektorých čŕt, pri nižšej miere socioemočnej zrelosti. Menovaný sám sa opisuje ako sociálny introvert s bežnou schopnosťou konvekčných sociálnych interakcií a výmen s povrchnejšou angažovanosťou a nižšou afiliátnosťou. Celkovo je záujem o ľudí a budovanie bližších vzťahov mimo záujem menovaného s preferovaním izolácie a dištancu. V reáli je bez bližších priateľských vzťahov, neudržiava vzťahy ani s rodinnými príslušníkmi. Nepreferuje entuziastické nastavenie a schopnosti zabávať sa, uvoľniť sa, ale v popredí je zvýraznená potreba vysokej kontroly, poriadku a systematickosti. Zároveň je prítomná čŕta nasvedčujúca pre nezrelé viazanie sa s dependenciou, čo sa pravdepodobne prejavovalo vo vzťahu k exmanželke. Zvýraznená je u menovaného maskulinita navonok s deklarovanou sebaistotou, ale projekcia upozorňuje skôr na negatívny sebaobraz až pocity znehodnotenia v hlbších vrstvách osobnosti a spokojnosť a sebaistota sa potom javia ako hyperkompenzačné pri zameraní sa na seba samého a svoje potreby pri celkovo vecnej a materiálnej orientácii v živote. Práve táto neistota až pocity menejcennosti a detendencia pri celkovej socioemočnej nezrelosti mohla determinovať jeho podozrievavosť a žiarlivosť voči manželke. Emotivita sa ukazuje ako celkovo plochšia, s nižšou mierou empatie, slabšou schopnosťou vnímať jemnejšie nuansy sociálnych a emočných situácií, čo môže byť dôvodom, prečo menej rozumie blízkym ľuďom, ich potrebám, či ich prežívaniu. Schopnosť milovať je pravdepodobne deficitná, ale prítomná je tendencia k dedendentnosti, závislosti na partnerskej osobe, nakoľko išlo o jediný etablovaný vzťah u menovaného. To vysvetľuje aj pravdepodobne kontrolujúce, obmedzujúce a manipulujúce správanie voči exmanželke, nakoľko akýkoľvek jej autonómny jej prejav v ňom vyvolával ohrozenie a obavu zo straty. Aj keď v rámci sebaaprezentácie akokoľvek podozrievavosť, žiarlivosť, či vzťahovačnosť menovaný negoval, cielená explorácia preukázala podozrievavé, žiarlivostné presvedčenia menovaného, ktoré sa aktivizovali na množstve neutrálnych podnetov, aj s odstupom času je v týchto paranoidných presvedčeniach a postojoch neodkloniteľný, pohoršený a prežíva svoje kritické správanie ako oprávnené. Projektívne sú zachytené čŕty egocentrickej slabšie modulovanej afektivity, ktorú však je schopný za bežných okolností regulovať. Je možné predikovať, že pri subjektívne nadmernej záťaži reaguje impulzívne až agresívne. Menovaný je schopný správne vnímať, zapamätať si a správne reprodukovať prežitú udalosť. Vierohodnosť jeho osoby je znížená z dôvodu akcentovaných čŕt osobnosti suspektujúcich znaky poruchovej osobnosti, jednak z dôvodu tendencie prezentovať sa nekriticky, sociálne žiadúco, bez schopnosti pripustiť si pochybenie s obranou racionalizačno-bagatelizačným prístupom v rámci vyšetrenia. Zároveň je v popredí tunelové videnie a vnímanie vonkajších podnetov s deficitom spôsobilosti zachytiť detaily sociálnych a emočných podnetov s nadmerným ekonomizujúcim zjednodušovaním, čo môže skresľovať vnímanie, ale predovšetkým interpretovanie rôznych situácií.“

9. Z tohto trestného spisu súd zároveň oboznámil aj zápisnicu o výsluchu obvineného zo dňa 30.01.2020, ktorá sa nachádza v rámci súdneho spisu 1T/73/2020 na čísle listu 49 až 52, k osobe žalobcu v ktorej žalobca uviedol: „Narodil som sa v S., trvalé bydlisko mám ešte na adrese S., ulica K. číslo 8, avšak na tejto adrese sa nezdržiavam, toho času zdržiavam na adrese S.-R., ulica U. letcov číslo XX, kde si budem preberať poštu. Som nezamestnaný, nie som držiteľom zbrojného preukazu, nakoľko zbrojný preukaz mi bol zaistený niekedy v mesiaci október 2019. Zbrojný preukaz som vlastnil z dôvodu výkonu môjho predchádzajúceho zamestnania, kde som pracoval ako bezpečnostný pracovník. Zbraň nevlastním. V minulosti som na psychiatrii liečený nebol. Momentálne sa cítim zdravý a v poriadku. Slovenskému jazyku úplne rozumiem, tlmočníka nepotrebujem.“

10. Z pripojeného súdneho spisu Okresného súdu Prešov súdneho sp. zn. 13C/1/2020 súd oboznámil Uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 13C/1/2020-75 zo dňa 14.01.2020, ktorým súd uložil žalobcovi povinnosť nevstupovať dočasne do obydlija nachádzajúceho sa v obci S., bytu číslo XX, nachádzajúceho sa vo vchode 8, na treťom poschodí, v bytovom dome na K. ulici číslo XXXX/X, zapísanom na liste vlastníctva číslo XXXXX, vedenom Okresným úradom Prešov, katastrálnym odborom pre okres S., obec S., katastrálne územie S., a to až do právoplatného skončenia trestného konania proti obvinenému Z. Z., narodenom 17.07.1970, vedeného v súčasnosti na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 6T/2/2020. Zároveň súd uložil žalovanému povinnosť nepribližovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s tým, že tento zákaz neplatí po dobu vykonávania jednotlivých úkonov súdu v priestoroch budovy súdu alebo na dobu vykonávania akýchkoľvek iných procesných úkonov orgánov činných v

trestnom konaní alebo iných orgánov verejnej moci v priestoroch nimi určených, na ktoré bude žalovaný predvolaný a to len v rozsahu nevyhnutnom pre riadnu účasť žalovaného na týchto úkonoch. Náhradu trov konania stranám sporu súd nepriznal, pričom uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia nadobudlo právoplatnosť vo výroku číslo I. dňa 14.01.2020 o 13:10 hod a vo výroku číslo II. dňa 20.01.2020.

11. Súd na pojednávaní vypočul žalobcu, ktorý súdu uviedol, že bol pol roka odlúčený od detí, od rodiny, od priateľov, 15 eur, ktorú mu plnil žalovaný, sa mu zdá neprimeraná suma. Zároveň mu narástol dlh na výživnom, musel platiť právneho zástupcu. Aj teraz sa mu stáva trebárs v nemocnici, že na neho pokrikujú cigáni, to už si vonku? Priatelia má pocit, že sa ma teraz stráňa. Polroka bol vo väzbe, nemal pohyb, mal problémy so žilami, nedalo sa tam cvičiť, mal zdravotné problémy, jedno s druhým. Rovnako, keď sa uvádza, že mal problém sa zamestnať, súdu uviedol, že 26 rokov pracoval v bezpečnostnej službe, všetko mu zobrali zo dňa na deň, nemal na chleba, ocitnete sa doslova na ulici, preto sa nevedel zamestnať, prácu si už našiel. Rovnako pol roka nemohol platiť výživné, nemohol sa stretávať s rodinou a deťmi. Mal zdravotné problémy, boľia ho nohy, myslí si, že to bolo z toho, že tam stále sedel, nohy boli pokrčené, v súčasnosti nemá čas ísť k lekárovi, nakoľko musí pracovať a platiť výživné synovi. Asi po mesiaci a pol si našiel prácu v sklade a v súčasnosti tiež pracuje v nemocnici. Súd na pojednávaní dňa 26.01.2026 v zmysle intencií Krajského súdu v Prešove dopyčul žalobcu, ktorý súdu uviedol, že predtým ako bol vzatý do väzby, nepracoval, mal však určené výživné na maloletého syna, ktoré neplatil a to práve z dôvodu, že bol pol roka vo väzbe. Hneď po tom, ako bol prepustený z väzby, si našiel zamestnanie, pracoval v sklade v spoločnosti F. cez pracovnú agentúru, doklad o tom súdu predložiť nevie, nakoľko táto agentúra už bola zrušená a neexistuje. Potom sa zamestnal v nemocnici. Býval v rodičovskom dome a náklady spojené s bývaním predstavovali sumu 150 eur. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktoré konštatovalo, že poskytnutá suma náhrady vzhľadom na súčasné cenové relácie vo výške 15 eur je neprimeraná. Uviedol, že aj po prepustení z väzby mal náramok. Pracoval v nemocnici, a preto keď potreboval ísť napríklad do pivnice, tento náramok pípal, cítil sa veľmi nepríjemne a musel to ľuďom vysvetľovať. Rovnako do nemocnice chodili cigáni, ktorí ho poznali a vykrikovali na neho rôzne veci, cítil sa nepríjemne. Kolegom svoju situáciu vysvetlil.

12. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami článku 46 ods. 3 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Súčasne poukázal na ustanovenie zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, pričom jednotlivé ustanovenia tohto zákona podrobne citoval.

13. Ďalej súd prvej inštancie poukázal aj na názor Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorého náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (Toustoy Miloslavski versus Spojené kráľovstvo).

14. Taktiež uviedol, že Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy. Okrem toho Európsky súd pre ľudské práva vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (Publico - Comunicao social versus Portugalsko).

15. Napokon uviedol, že Európsky súd pre ľudské práva zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (Iltalety Akarkuhaa versus Fínsko).

16. Súd prvej inštancie taktiež poukázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 40 Cdo/171/2005 zo dňa 27.04.2006 a aj na rozhodnutie 6Cmdo/15/2012 zo dňa 30.09.2013.

17. Opätovne zdôraznil, že ústavnoprávny základ nároku na náhradu škody je daný v princípoch materiálneho štátu. Štát musí niesť absolútnu objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov

verejnej moci, ktoré zasiahli do základných práv jednotlivca. Štát totiž nemá slobodnú vôľu, ale je povinný prísne a bezvýhradne dodržiavať právo. Štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti za postup orgánov činných v trestnom konaní, pokiaľ sa ich postup ukáže ako chybný zasahujúci do základných práv a slobôd. Nie je rozhodujúce ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ide o prísnu objektívnu a absolútnu zodpovednosť za výsledok, pri ktorej neprichádza do úvahy ani možnosť liberácie. Zároveň súd nesmie zabúdať na ústavný pôvod a zakotvenie nárokov uplatňovaných týmto zákonom. Je potrebné dbať na to, aby fakticky nedošlo k vyprázdneniu dotknutého základného práva pri použití jeho zákonného vykonania.

18. Konštatoval, že žalobca si žalobou doručenou súdu dňa 20.08.2024 uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu, kde bol Uznesením OS Prešov č.k. 6Tp/11/2020-19 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku so začiatkom plynutia dňa 29.01.2020. Z väzby bol žalobca prepustený dňa 13.08.2020, t.j. po 198 dňoch príkazom KS v Prešove 2Tos/21/2020 zo dňa 13.08.2020. Rozsudkom Okresného súdu prešov č.k. 1T/73/2020-398 zo dňa 16.02.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.08.2022 bol žalobca oslobodený spod obžaloby, pretože skutok, pre ktorý bol obvinený nie je trestným činom.

19. Žalobca si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy za 198 dní väzby vo výške 100 Eur za jeden deň. Nebolo spornou skutočnosťou, že žalovaná listom zo dňa 28.06.2024 sa žalobcovi ospravedlnila a zároveň mu poskytla plnenie vo výške 2.970 Eur, t.j. náhradu za väzbu vo výške 15 Eur na deň, ktorú žalobca považuje za nepostačujúcu.

20. Pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie poukazuje napríklad na rozhodnutie 9Co/155/2020, kde odvolací súd potvrdil vyhovujúci výrok, ktorým bolo žalobcovi priznaných 5.000 EUR ako nemajetková ujma za vznesené obvinenie, ktoré trvalo od 23.03.2012 do 27.11.2018, kedy bol žalobca spod obžaloby oslobodený. Odvolací súd sa zaoberal aj aktuálnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu ohľadne výšky nemajetkovej ujmy, pričom z rozhodnutia Najvyššieho súdu 5Cdo/140/2019 zo dňa 24.04.2022 vyplýva, že išlo o vec, kde bol žalobca advokát, obvinenie bolo vznesené 09.09.1999 a k oslobodeniu došlo 26.05.2010 a vo väzbe bol od 14.09.1999, t.j. po dobu 88 dní, pričom Krajský súd v R. rozhodnutie súdu 1. inštancie zmenil a priznal nemajetkovú ujmu za väzbu 5.000 eur, pričom Najvyšší súd skúmal práve výšku náhrady nemajetkovej ujmy za väzbu a dovolanie vo veci zamietol. Čo sa týka výšky nemajetkovej ujmy Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí IV. ÚS 467/2021 zo dňa 30.11.2021 uviedol, že je toho názoru, že stanoviť presnú sumu výšky náhrady nemajetkovej ujmy za deň či mesiac trvania väzby vopred, pre všetky prípady nie je možné. Preto primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí zohľadniť vždy osobitné okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemôže vopred postihnúť. Najvyšší súd Českej republiky vo svojom rozhodnutí 30Cdo/2357/2010 zo dňa 11.01.2019 považoval za 1 deň nezákonnej väzby nemajetkovú ujmu v rozsahu od 500 do 1.500 Kčs za primeranú, čo v podmienkach Slovenskej republiky predstavuje sumu od 20 do 60 eur. Rovnako v rozhodnutí 5Cdo/4/2018 zo dňa 27.02.2019 Najvyšší súd považoval sumu za 1 deň nezákonnej väzby v rozsahu 40 eur, ako aj sumu 1.800 eur za 1 rok trestného stíhania za dôvodnú.

21. Je potrebné uviesť, že podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP), náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). Okrem toho ESLP tiež uviedol, že výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanej vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch, týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napr. Público - Comunicacáo Social, S. A. v Portugalsko). Napokon ESLP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanej za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Italehti a Karhuvaara v. Fínsko).

22. Ohľadne určenia primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/19/2018 a uviedol: „ Na záveroch najvyššieho súdu o povinnosti všeobecného súdu určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, ku ktorým dospel najvyšší súd skôr už v rozhodnutiach, v ktorých bol uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 58/1969

Z. z., nezmenili nič ani zákon č. 517/2008 Z. z., ani zákon č. 412/2012 Z. z. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z. z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí ESLP“

23. Zdôraznil, že nemajetková ujma je taká ujma, ktorá sa premieťa do psychickej sféry subjektu a jej zmyslom je zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu a poskytnutie účinnej ochrany osobnosti, najmä jej dôstojnosti, dobrej povesti, súkromia a rodinného života. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. môže súd priznať vtedy, ak by sa samotné konštatovanie porušenia práva nejavilo ako dostatočné zadosťučinenie vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, čo je dané intenzitou zásahu okolností, za ktorých k nemu došlo, ako aj stupňa negatívnych dôsledkov dopadu zásahu na chránené práva v individuálnych okolnostiach každého prípadu, pričom vychádzajúc zo súdnej praxe, za závažnú ujmu je možno považovať takú ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú, kedy rozhodujúcim je objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom čase a mieste (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Je teda potrebné zvažovať, či vzhľadom ku konkrétnym okolnostiam prípadu by sa iná osoba v obdobnom postavení mohla cítiť byť dotknutá v zložkách tvoriacich v ich súhrne nemajetkovú sféru jednotlivca. Nemajetková ujma je ujmom morálnou. Ide teda o zásah a ujmu na tých nehmotných hodnotách, ktoré sa týkajú morálnej integrity poškodenej osoby, predovšetkým jej dôstojnosti, cti, dobrej povesti, ale tiež iných hodnôt, ktoré sa spravidla premieňajú vo vnútornom živote človeka, ako je rodinný život, neistota a pod., ak ktorákoľvek z týchto zložiek, prípadne kumulatívne aj všetky mohli byť významným spôsobom v dôsledku nezákonného rozhodnutia negatívne dotknuté, je namieste záver o tom, že k spôsobeniu nemajetkovej (morálnej) ujmy došlo. Intenzita zásahu do týchto hodnôt priamo ovplyvňuje výšku poskytnutého zadosťučinenia. Pritom je potrebné vychádzať z toho, že prípadná výška nemajetkovej ujmy nemôže byť v rozpore so všeobecne zdieľanou predstavou spravodlivosti, pričom okolnosti odôvodňujúce výšku nemajetkovej ujmy z hľadiska ich tvrdenia a dokazovania jednoznačne zaťažujú žalobcu.

24. Otázka výšky priznanej nemajetkovej ujmy je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností, a to v každej jednej posudzovanej veci, ktoré sú predmetom posudzovania súdom z hľadiska zákonom ustanovených východísk na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Každý prípad je osobitý, skutkové okolnosti nie sú nikdy úplne totožné, preto nestačí iba vychádzať z rozhodnutí v obdobných veciach, ale je zároveň nevyhnutné, aby výška prisúdenej náhrady vychádzala práve z okolností danej veci, aby v konkrétnej veci vo vzťahu k žalobcovi súd zohľadnil danú závažnosť vznikutej ujmy. Priznané finančné zadosťučinenie musí zohľadňovať konkrétne okolnosti danej veci.

25. Je nepochybné, že každé nezákonné trestné stíhanie je zásahom do osobnosti stíhaného a negatívne ovplyvňuje jeho spoločenský, pracovný a osobný život. Nie je možné pri tomto nároku dôkazmi preukazovať vznik nemajetkovej ujmy, čo vyplýva z Uznesenia Najvyššieho súdu SR 4Cdo/125/2019 z 27.8.2019, ktorý uviedol, že nemajetková ujma vzniká samotným porušením základných práv a slobôd fyzickej osoby nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Ide totiž predovšetkým o stav mysle poškodenej osoby. Podobný záver vyplýva aj z Uznesenia Najvyššieho súdu SR 4Cdo/34/2018 z 30.7.2019. Náhrada nemajetkovej ujmy má byť spravodlivým, rozumným a primeraným odškodnením následkov trestného stíhania žalobcu a zároveň jej výška nesmie prekročiť zákonný limit v § 17 ods. 4 Zákona č. 514/2003 Z.z. Tento zákonný limit je možno dať do kontextu s judikatúrou ESLP, ktorá zdôraznila, že pri určovaní náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia a ktorá je priznávaná obetiam násilných činov a nemala by prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanej za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. *Iltalehtia Karhuvaara v. Fínsko*). Na to poukázal aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 3Cdo/19/2018, keď uviedol, že určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z.z. (ktorý zaviedol citovaný § 17 ods. 4 do zákona č. 514/2003 Z.z. pozn. súdu) je pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí ESLP.

26. Súd prvej inštancie zároveň uviedol, že požadovanú náhradu, ktorú si uplatnil žalobca touto žalobou a to vo výške 100 Eur na 1 deň väzby, považuje za nedôvodnú. Pri svojom rozhodovaní sa súd riadil tým,

že nakoľko výška priznaného peňažného zadosťučinenia v obdobných prípadoch by sa nemala výrazne odlišovať, pri ustálení primeranosti tejto výšky vychádzal súd z rozhodovacej činnosti Najvyššieho SR a Ústavného súdu SR. Na základe záverov vyplývajúcich z Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 754/2016, nemožno považovať za neprimerané odškodnenie väzby sumou 1.000 eur mesačne, ktorú poškodený ťažko znášal, pociťoval neistotu a beznádej, pričom znášal vo väznici poníženie. Vo veci vedenej na Najvyššom súde SR sp. zn. 1Cdo/86/2022 dovolací súd zamietol dovolanie vo veci, v ktorej bol žalobca odškodnený za väzbu priznaním náhrady nemajetkovej ujmy v sume 40,05 eur denne s poukazom na zhoršenie jeho psychického stavu s dopadom na jeho duševné zdravie. Dovolací súd v tejto súvislosti poukázal v bode 23 odôvodnenia na odmietajúce rozhodnutia dovolacieho súdu týkajúce sa priznanej výšky náhrady škody, ako napríklad v rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/155/2021 (odvolací súd priznal za väzbu trvajúcu 8 mesiacov náhradu škody 13.300 eur a 15.000 eur za trestné stíhanie), sp. zn. 7Cdo/263/2020 (odvolací súd priznal za väzbu trvajúcu 9 mesiacov náhradu škody 15.000 eur), sp. zn. 5Cdo/201/2013 (väzba v trvaní 6 mesiacov a trestné stíhanie boli odškodnené sumou 25.000 eur), sp. zn. 3Cdo/25/2019 (väzba v trvaní 9 mesiacov bola odškodnená sumou 9.000 eur; spolu s trestným stíhaním 27.000 eur). Dovolací súd tak výšku náhrady 15.600 eur považoval vo vzťahu k počtu dní väzby (385) za primeranú (40,52 eura/deň väzby) a to najmä vzhľadom na následky, ktoré obidve väzby žalobcovi spôsobili. Vo veci vedenej na Najvyššom súde SR sp. zn. 7Cdo/150/2023 dovolací súd zamietol dovolanie vo veci, v ktorej bola žalobcovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 50 eur za jeden deň trvania väzby. V danej veci odvolací súd uviedol, že žalobca svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil skutočnosťou, že počas trvania väzby bol žalobca vylúčený nielen zo spoločenského života, kultúrneho a športového, ale najmä z rodinného života. Vo väzbe bol pod silným psychickým tlakom ohľadne jeho budúcnosti, pretože bol obvinený zo závažného trestného činu, za ktorý mu v prípade uznania viny hrozil trest odňatia slobody až na 10 rokov nepodmienečne. Žalobca v dôsledku nezákonného väzobného stíhania prišiel o svoje živobytie, o svoju dobrú povesť v rodnej obci. Po prepustení z väzby sa žalobca nevedel zaradiť do normálneho života, a to aj v dôsledku správania sa okolia vo vzťahu k žalobcovi. Život žil v malej obci, v ktorej každý vedel, že žalobca bol vo väzbe a po prepustení každý naňho zazeral ako na zločinca. Následkom toho, že žalobca začal nadmerne požívať alkohol a trvalo mu dlhšiu dobu, aby si opäť našiel zamestnanie. Vzhľadom na vykonané dokazovanie považoval odvolací súd za primerané priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50 eur za jeden deň väzby, čo po prepočte (153 dní nezákonnej väzby) predstavuje sumu 7.650 eur. V bode 26 odôvodnenia uznesenia Najvyšší súd SR dodal, že otázka, aká má byť výška náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej väzbou, je vždy závislá od výsledku posúdenia individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. Inak povedané, závery súdov pri posudzovaní nastolenej otázky sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov sudy viedli k prijatiu toho - ktorého rozhodnutia. Vo veci vedenej na Najvyššom súde SR sp. zn. 5Cdo/111/2023 dovolací súd zamietol dovolanie vo veci, v ktorej bola žalobcovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 40 eur za jeden deň trvania väzby. V danej veci odvolací súd uviedol vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy jej určenie je vždy závislé od výsledku posúdenia individuálnych a jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, a teda je na úvahe súdu, ktorý vec prejednáva a rozhoduje, v akej výške prizná nemajetkovú ujmu za nezákonnú väzbu, avšak toto jeho rozhodnutie musí byť vždy náležite odôvodnené a nesmie vykazovať znaky svojvoľnosti. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu je potrebné vychádzať napríklad z povahy trestnej veci, dĺžky obmedzenia osobnej slobody, následkov väzby na osobný, rodinný, pracovný život žalobcu, osobu žalobcu, atď. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo vzťahu k uvedenej problematike vo svojom uznesení sp. zn. 4Cdo/125/2019 zo dňa 27. 09. 2019 uviedol nasledovné: "Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznávaním neprimerane nízkych, resp. žiadnych náhrad; také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť, alebo absencie postupu podľa pravidiel, podľa ktorého "nerob druhému to, čo nechceš, aby robili tebe."

27. Súd prvej inštancie pri určení výšky nemajetkovej ujmy vychádzal najmä z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 30Cdo/2357/2010 v zmysle ktorého sa náhrada nemajetkovej ujmy pohybuje orientačne vo výške 20 eur - 60 eur na deň väzby. V posudzovanej veci súd pri odškodňovaní ujmy vzniknutej väzbou vychádzal z toho, že väzba má za následok zásah do ústavou garantovaného práva osobnej slobody, slobody pohybu a pobytu, práva na súkromie. Konkrétne okolnosti významné pre ustálenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy musia byť v kontradiktórnom procese tvrdené a preukazované poškodenou osobou. Poškodenú osobu totiž zaťažuje bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno preukázať dôvodnosť uplatňovanej výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy. Je nepochybné, že obmedzenie osobnej slobody výkonom väzby je spôsobilé zasiahnuť do práva osoby na rešpektovanie a ochranu jej rodinného a pracovného života, dôstojnosti, dobrého mena, osobnej cti a vážnosti. Rovnako je potrebné považovať za nesporné, že väzba je spojená s prežívaním nepríjemných pocitov, a má za následok aj negatívne psychické dopady so zreteľom na skutočnosť, že spôsobuje stres, vyvoláva neistotu, beznádej až úzkosť. Možno preto konštatovať, že výkon väzby u každej osoby má za následok negatívny zásah do osobnostných práv s nepriaznivým dopadom na jej súkromný život. Žalobca netvrdil, že by bol vzatím do väzby náhle a nedobrovoľne vytrhnutý z pracovného života s dopadom na ďalšie pracovné uplatnenie. Sám podľa jeho tvrdení pred vzatím do väzby nepracoval, prácu si hneď po prepustení z väzby našiel, o čom súdu predložil Pracovnú zmluvu so zamestnávateľom Fakultná nemocnica s poliklinikou A. S. s dátumom nástupu do práce 15.10.2020 na dobu určitú do 14.10.2021, so základnou mzdou 696 Eur. Za stavu, keď v danom prípade žalobca tvrdil len existenciu prezumovaných následkov obmedzenia osobnej slobody výkonom väzby, za ktoré sa mu žalovaný dobrovoľne ospravedlnil, dospel súd k záveru, že žalobcovi patrí náhrada nemajetkovej ujmy na spodnej hranici súdmi obvykle priznávaného rozpätia, ktorej zodpovedá suma 30 eur na deň. Nad rámec uvedenej sumy bolo tak dôkaznou povinnosťou žalobcu preukázať závažnosť vzniknutej ujmy a konkrétne okolnosti, za ktorých k nej došlo, intenzitu negatívnych zásahov do jeho súkromného života, mieru dopadu na možnosti jeho pracovného a spoločenského uplatnenia vo väzbe na jeho doterajší život. V danom prípade žalobcom nebola tvrdená ujma v oblasti súkromného života takej intenzity a rozsahu, ktorá by odôvodňovala priznanie ním požadovanej peňažnej náhrady. Žalobca v priebehu konania netvrdil žiadne právne významné skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné usudzovať na závažný dopad väzby na kvalitu vzťahov žalobcu s najbližšími rodinnými príslušníkmi. Pokiaľ ide o spoločenský život žalobcu, súd vychádzal aj zo znaleckého posudku MUDr. S. číslo XX/XXXX, z obsahu ktorého vyplýva, že celkový záujem žalobcu o ľudí, o budovanie bližších vzťahov je mimo jeho záujmu, s preferovaním izolácie a dištanču. V reáli je žalobca bez bližších priateľských vzťahov, neudrzuje vzťahy ani s rodinnými príslušníkmi. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že žalobca nie je komunikatívnym človekom, je bez priateľských vzťahov a neudrzuje vzťahy ani s najbližšími rodinnými príslušníkmi. To znamená, že žalobca súdu nepreukázal ujmu týkajúcu sa práve tejto spoločenskej oblasti. Pokiaľ ide o zdravotné problémy, ktoré mu mali byť spôsobené nezákonnou väzbou, preukázané neboli, ostali iba v rovine jeho hypotetických tvrdení. Sumarizujúc všetky tieto okolnosti tak súd priznal žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 eur za 1 deň nezákonnej väzby, čo pri trvaní väzby v rozsahu 198 dní, náhrada predstavuje sumu 5.940 eur. Od tejto sumy je však potrebné odpočítať náhradu, ktorá bola realizovaná zo strany žalovaného vo výške 2.970 eur (15 eur za 1 deň väzby x 198). Z tohto dôvodu súd žalobcovi priznal sumu vo výške 2.970 eur (5.940 - 2.970 eur). Žalovaný sa dostal do omeškania deň nasledujúci po tom, čo oznámil žalobcovi, že mu neposkytne náhradu. Úrok z omeškania bol priznaný v súlade s § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Úrok z omeškania bol súdom priznaný v súlade s rozhodovacou praxou najvyššej súdnej autority a to napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/257/2019 a 4Cdo/31/2021.

28. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1,2 CSP, v zmysle ktorého. čo do základu nároku, bol žalobca v konaní úspešný, výška plnenia závisela od úvahy súdu. Preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy vo vzťahu k žalovanému. O výške trov konania bude rozhodnuté vyšším súdnym úradníkom postupom podľa § 262 CSP samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

29. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalovaná, ktorá uviedla, že ho podáva z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b) CSP, § 365 ods. 1 písm. f) CSP a § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Uviedla, že podľa názoru žalovanej došlo nesprávnym procesným postupom súdu k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces a to absenciou zrozumiteľného a jasného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v časti priznania náhrady nemajetkovej ujmy a jej príslušenstva.

Taktiež žalovaná má za to, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávnych skutkových zistení a následne aj z nesprávneho právneho posúdenia.

30. Žalovaná primárne poukazovala na nesprávnosť právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, jednoznačne vyplývajúcu z bodu 12 napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie sumarizoval ustanovenie právnych predpisov, ktoré na vec aplikoval. Kým predmetom konania bola celkom nepochybne pohľadávka žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o väzbe v zmysle zákona číslo 514/2003 súd v predmetnom bode odôvodnenia z nepochopiteľných dôvodov citoval aj § 5 a 6 zákona číslo 514/2003 Z. z. týkajúceho sa nezákonného rozhodnutia ako aj § 18 ods. 1 a 3 zákona číslo 514/2003 Z. z. upravujúcu náhrady majetkovej škody. Má za to, že súd prvej inštancie na vec aplikoval nerelevantné ustanovenia vyššie uvedeného zákona, čím svoje rozhodnutie zároveň zaťažil vadou nepreskúmateľnosti a zmätočnosti. Uviedla, že tieto úvahy sú nesúvisiace s predmetom tohto konania a nemožno ich tak považovať za žiaden podklad pre vydanie napadnutého rozhodnutia. Ďalej uviedla, že pokiaľ ide o samotné priznanie ďalšej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi, súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy môže byť len odzrkadlením tzv. prezumovaných následkov väzby u žalobcu, nakoľko žiadne iné dôsledky neboli preukázané. Má za to, že v odôvodnení napadnutého rozsudku chýba však odpoveď na relevantné námietky žalovanej, ktorá od začiatku tieto tvrdila a tieto sú v konkrétnej veci, vzhľadom na predchádzajúce väzobné stíhanie, objektívne znížené. Zopakovala, že súd prvej inštancie žalovanou vznesené námietky riadne, respektíve vôbec nebral do úvahy, ak žalobcovi priznal ďalšiu náhradu nemajetkovej ujmy za stavu nepreukázania konkrétnych následkov a súčasného významného oslabenia následkov prezumovaných. Opätovne pripomenula, že žalovaná už vopred žalobcovi poskytla dobrovoľne nepeňažnú tak aj peňažnú satisfakciu. Taktiež uviedla, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď vôbec pristúpil k aplikácii § 17 ods. 3 zákona číslo 514/2003 Z. z. napriek už žalovanému poskytnutému odškodneniu. Žalovaná považuje priznanú náhradu nemajetkovej ujmy v sume spolu 30 eur za deň výkonu väzby za neadekvátnu k skutkovým okolnostiam prípadu. Podľa názoru žalovanej žalobca absolútne neosvedčil s ohľadom na všetky skutkové okolnosti prípadu taký zásah do osobnostnej sféry, ktorý by odôvodňoval priznanie vyššej náhrady nemajetkovej ujmy ako by prináležala obetiam trestných činov sexuálneho charakteru. V závere uviedla, že žalovaná má za to, že žalobca neosvedčil vznik nemajetkovej ujmy v takom rozsahu, ktorý by nebol žalovanou dobrovoľne kompenzovaný vo forme konštatovania zásahu do práv žalobcu, ospravedlnenia a peňažnej satisfakcie. Zároveň napadnutý rozsudok neposkytuje žiaden základ pre akceptovanie záveru, že v prípade žalobcu je primeranou náhradou suma 30 eur za deň väzby. Súd prvej inštancie tak prijatie odlišných záverov nepresvedčivo a nepreskúmateľne odôvodnil, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Taktiež poukázala, že súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s osobitnými námietkami, ktoré žalovaná vzniesla vo vzťahu k požiadavke žalobcu na úroky z omeškania, a ak by aj súd prvej inštancie dospel k záveru o nedostatočnej výške už takto vyplatenej náhrady, uvedená skutočnosť nezakladá omeškanie žalovanej so súdom priznaným plnením nad rámec už vyplatenej náhrady. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietá a žalovanej priznal náhradu trov konania vo výške 100 %.

31. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že odvolanie žalovanej považuje v plnom rozsahu za nedôvodné a účelové, s cieľom dosiahnuť zbytočné prietahy v súdnom konaní. Poukázal, že žalobca považuje peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy priznanú rozsudkom súdu prvej inštancie vo výške 2970 eur (popri už dobrovoľne vyplatenej náhrady žalovanej vo výške 2970 eur) za vyše 6 mesiacov väzby za dostatočnú a primeranú satisfakciu. Výkonom väzby preukázateľne vznikla žalobcovi ujmu, spočívajúca v porušení jeho základných občianskych práv, pričom jeho dôstojnosť, súkromie, dobrá povesť a osobná česť boli jednoznačne vo veľkom rozsahu zasiahnuté. Uviedol, že väzba je extrémnym zásahom do práva na osobnú slobodu a už len tento samotný zásah nepochybne vytvára podstatnú nemajetkovú ujmu pre priznanie primeraného zadostučinenia a za výkon väzby sa nevyžaduje existencia preukázania následkov zásahu, postačuje len samotná spôsobilosť prívodiť ujmu na osobnostných právach. Poukázal, že z odvolania žalovanej vyplýva, že ňou dobrovoľne vyplatená náhrada vo výške 15 eur za deň trvania väzby je nedostačujúca a neprimeraná, pretože táto satisfakcia v tejto výške bola priznávaná vnútroštátnymi súdmi už pred pätnástimi rokmi a vzhľadom na súčasné cenové relácie takáto náhrada nemajetkovej ujmy je nedostačujúca a je ju potrebné zvýšiť. Navrhol odvolaciemu súdu, aby potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu. Žalobca odvolanie proti zamietajúcejmu výroku rozsudku v prevyšujúcej časti nepodal.

32. K uvedenému sa už žalovaná nevyjadřila.

33. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovení § 34 CSP (Civilný sporový poriadok, zákon číslo 160/2015 Z. z. , ďalej iba "CSP", platný od 01.07.2016), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa zásad uvedených v ustanovení § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP (a contrario) a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

34. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

35. Odvolací súd konštatuje, že sa stotožňuje so odôvodnením napadnutého rozhodnutia a pre zdôraznenie správnosti dodáva nasledovné.

36. Odvolací súd pripomína, že základné právo na súdnu ochranu zohráva v demokratickej spoločnosti natoľko závažnú úlohu, že pri rozhodovaní o podmienkach jeho uplatnenia neprichádza zo strany súdov zužujúci výklad, ani také interpretačné postupy pri výklade procesných predpisov, ktorých následkom by mohlo byť jeho neodôvodnené, prípadne svojvoľné obmedzenie alebo odňatie. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonomnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje stranám sporu posúdiť, ako súd ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy, akými úvahami sa riadil pri svojom rozhodovaní o spore. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

37. V odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadřil žalovaný, aké dôsledky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré v skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax.

38. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 220 ods. 2 CSP).

39. Odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie (v poradí druhý) spĺňa všetky náležitosti v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP a aj samotné jeho odôvodnenie, taktiež spĺňa tieto náležitosti a nezakladá odvolacie dôvody , len z toho dôvodu, že nie je to rozhodnutie podľa predstáv všetkých strán sporu.

40. Povinnosťou súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia 391 ods. 2 CSP bolo v zmysle zrušovacieho uznesenia odvolacieho súdu spisovej značky 27 Co 22/2025 - 84 zo dňa 16. septembra 2025 okrem iného ,náležitým spôsobom sa vysporiadať so všetkými podstatnými vyjadreniami a skutkovými zisteniami, ktoré sa môžu javiť čiastočne ako protichodné. Súd prvej inštancie sa mal zaoberať otázkou, či žalobca pred vzatím do väzby pracoval, či bol zapojený do pracovného pomeru , či bol riadne zamestnaní- kde, aký mal príjem, z čoho financoval svoje životné potreby, či mal napríklad vyživovaciu povinnosť voči niekomu, či si ju plnil, či po prepustení z väzby pracoval, či pracoval po vykonaní uloženého trestu, či si vôbec hľadal zamestnanie, aký bol jeho príjem aj v tomto období, kde býval a podobne a vôbec či výkon väzby mal negatívny vplyv na ďalšie spoločenské, ale aj pracovné uplatnenie žalobcu. Na tieto otázky, po doplnenom dokazovaní , súd prvej inštancie dal dostatočnú a zrozumiteľnú odpoveď a tieto otázky tak boli zodpovedané, nielen , čo sa týka samotného základu nároku uplatneného žalobcom ale aj samotnej výšky náhrady.

41. Taktiež ďalšou úlohou súdu prvej inštancie bolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné sa zamyslieť nad otázkou , či vzhľadom na súčasné cenové relácie (,ale aj cenové relácie v čase trvania väzby a po jeho prepustení) je postačujúcou adekvátna náhrada poskytnutá vo výške 15 eur za

deň trvania výkonu väzby , popri poskytnutom konštatovaní práva žiadateľa a ospravedlnení za tento zásah. Už podľa vysloveného názoru odvolacieho súdu samotná výška náhrady za výkon väzby musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v rozhodnom období a priznaná náhrada 15 eur za deň výkonu väzby v rámci predbežného prerokovania nároku žalovaným sa tak môže javiť ako nepostačujúca. Bolo preto potrebné priznať takú primeranú náhradu , ktorá spravodlivo ale aj dostatočne primerane zohľadní všetky okolnosti prípadu , nielen okolnosti už konštatované súdom prvej inštancie v prvom svojom rozhodnutí.

42. Súd prvej inštancie sa následne vo svojom novom rozhodnutí podľa názoru odvolacieho súdu dôsledne a dostatočne so všetkými námietkami odvolacieho súd dôsledne vysporiadal.

43. Súd prvej inštancie poukázal na viaceré rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva ohľadne náhrady nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch, v ktorých je konštatované, že táto náhrada musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti a pri určovaní výšky treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy. Taktiež vychádzal zo skutočnosti, že výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch sa poškodenia dobrej povesti. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí poukázal na rozhodnutie 4Cdo/171/2005 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo 140/2019, poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky IV .ÚS 467/2021 zo dňa 30.12.2021, ktorý konštatoval, že stanoviť presnú výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň či mesiac trvania väzby vopred, pre všetky prípady nie je možné a preto primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí zohľadniť všetky osobitné okolnosti prípadu. Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky 30Cdo/2357/2010 zo dňa 11.01.2019, ktorý považoval za jeden deň nezákonnej väzby nemajetkovú ujmu od 500 do 1500 Kčs,-za primeranú čo v podmienkach Slovenskej republiky predstavuje sumu od 20 do 60 eur a rovnako na rozhodnutie 5Cdo 4/2018 zo dňa 27.02.2019,kde Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval sumu za 1 deň nezákonnej väzby v rozsahu 40 eur za dôvodnú. Súčasne poukázal aj na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, čím vychádzal z dostatočne z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej bol uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. So závermi vyslovenými vo všetkých týchto citovaných rozhodnutiach sa odvolací súd výslovne stotožňuje.

44. Je však potrebné aj podľa názoru odvolacieho súdu prihliadať na kumulatívnu infláciu , ktorá od roku 2020 na Slovensku stúpila o 45,7 % oproti roku 2026 a z tohto pohľadu suma 15 eur za 1 deň náhrady väzby je nepostačujúca.

45. Z tohto pohľadu sa pre javí rozhodnutie súdu prvej inštancie za dostatočne odôvodnené.

46. Čo sa týka odvolacej námietky žalovanej ohľadne priznania úroku z omeškania, odvolací súd má za to, že náhrada nemajetkovej ujmy s priznaným úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne od 01.07.2024 je zákonná, pretože 01.07.2024 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky oznámilo žalobcovi výsledok predbežného prerokovania jeho nároku listom zo dňa 28.06.2024, pričom mu oznámilo aj konkrétnu výšku náhrady . Má za to, že tak ide o deň, kedy žalovaná sa už mohla dostať do omeškania s úhradou priznanej nemajetkovej ujmy a preto v tomto smere , považuje jeho odvolanie za nedôvodné. Odvolací súd poukazuje na viaceré rozhodnutia NS SR napr. 4 Cdo/257/2019, z ktorých jednoznačne vyplýva skutočnosť, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vzniká už samotnou existenciou väzby a následným oslobodením spod obžaloby . Súdne rozhodnutie , ktoré nárok priznáva, tento nárok len deklaruje, nevytvára ho. K vzniku omeškania žalovanej s plnením nedochádza až márnym uplynutím lehoty označenej v rozsudku, ale dlžník sa dostáva do omeškania márnym uplynutím 6 mesačnej lehoty na plnenie (§ 16.ods. 1 zákona č . 514/2003 Z. z.).Žalovaná v uvedenej lehote plnila iba čiastočne, vo zvyšku žiadosti žalobcu nevyhovela, čo mu písomne oznámila a čo v konečnom dôsledku znamená , že sa dostala do omeškania s požadovaným plnením . Deň omeškania uvádzaný súdom prvej inštancie ,ale aj samotným žalobcom , sa tak javí zákonným.

47. Odvolací súd sa stotožňuje aj s výrokom súdu prvej inštancie o trovách konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania aj v tomto prípade treba odlišovať , čo je základné a čo sprevádzajúce (III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté a samotná výška náhrady nemajetkovej ujmy je druhotná a nadväzujúca. Znamená to, že žalobca bol v konaní

úspešný. Žalobca tak má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zo sumy prisúdenej, čo je odôvodnené ust. § 255 ods.1 CSP.

48. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi proti žalovanej plnú náhradu trov odvolacieho konania , pretože v odvolacom konaní žalobca mal plný úspech. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. Odvolací súd v závere poukazuje, že preskúmal všetky odvolacie námietky žalovanej avšak konštatuje, že tieto nemajú priamy vplyv na rozhodnutie súdu prvej inštancie a preto ich ani bližšie neodôvodňoval.

50. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).